

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Факультет фізичного виховання
Кафедра фізичної терапії, фізичного виховання та біології

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

СУЧАСНІ УЯВЛЕННЯ ПРО ЕВОЛЮЦІЮ

підготовки здобувачів

другого (магістерського) рівня вищої освіти

(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою

Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

(назва програми)

мова навчання українська

Розробник: Кушакова І.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології ДВНЗ «ДДПУ».

Рецензенти:

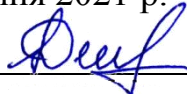
Дичко В.В. – доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології ДВНЗ «ДДПУ».

Євтухова Т.А. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри природничо-математичних дисциплін та інформатики ДВНЗ «ДДПУ».

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології

Протокол № 1 від «27» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри _____

Дичко В.В.

(ПІБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

“30” серпня 2021 р.

протокол № 1

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНІ УЯВЛЕННЯ ПРО ЕВОЛЮЦІЮ

Кількість кредитів	4 кредити ECTS, 120 годин, з яких 40 год. становить контактна робота з викладачем (20 год. лекцій; 20 год. практичних занять), 80 год. – самостійна робота
Рік підготовки, семестр	I-й рік підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, 2 семестр
Компонент освітньої програми	вибірковий компонент освітньо-професійної програми
Викладач	Кушакова Ірина Валеріївна, <i>доцент</i> кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології, <i>кандидат педагогічних наук, доцент</i>
Контактна інформація	irakush@ukr.net
Консультації	Консультавання проводиться кожний четвер з 14.30 до 15.30. У разі неможливості відвідування консультацій можна з'ясувати поточні питання на сторінці дистанційного навчання в розділі «Консультації» (залишити повідомлення) (http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1666) або на електронну скриньку irakush@ukr.net надіслати лист із зазначенням назви навчальної дисципліни.
Анотація навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна «Сучасні уявлення про еволюцію» є вибірковою компонентою освітньо-професійної програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), що розглядає біологічні системи на різних рівнях організації з точки зору їх еволюційного походження, займається інтерпретацією феноменів біорізноманіття, досконалості та недосконалості біологічних систем, поясненням механізмів еволюційного розвитку біосфери у минулому та сьогоденні.
Опис навчальної дисципліни	<p><i>Мета</i> вивчення навчальної дисципліни «Сучасні уявлення про еволюцію» полягає у формуванні у студентів чіткого уявлення про закономірності еволюційного процесу, основні події історії життя на Землі, місце теорії еволюції у системі сучасних біологічних дисциплін та застосування еволюційного підходу до вирішення конкретних наукових завдань.</p> <p style="text-align: center;">Результати навчання з дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> – базові знання природничих та конкретних біологічних наук в обсязі, необхідному для обґрунтування загальнотеоретичних питань біології і основ здоров'я людини (об'єктно-предметна область, термінологічний апарат, теорії і концепції, закони і закономірності, методи дослідження, історія розвитку тощо); – здійснення аналізу структурно-функціональної організації, механізмів регуляції та адаптації організмів;

	<ul style="list-style-type: none"> – уміння розрізняти різні течії та погляди на еволюційні процеси; – розуміння логіки та аргументації дарвінівських уявлень щодо походження видів шляхом природного добору; – уміння орієнтуватись у проблемах і завданнях науки про причини, напрямки, результати, закономірності філогенезу; – розуміння загальних закономірностей історичного розвитку біологічних систем. <p><i>Матеріали та ресурси:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Корж О.П. Основи еволюції: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2018. 381 с. 2. Основи еволюційної теорії: Навчальний посібник / Уклад.: О.Ю. Галкін, Л.О. Тітова. К.: КПІ імені Ігоря Сікорського, 2018. – 121 с. (електронне видання). 3. Циммер К. Еволюція. Триумф ідеї. Х.: Книжковий клуб сімейного дозвілля, 2020. 400 с. (електронне видання). 4. Маруненко І.М., Неведомська Є.О., Волковська Г.І. Анатомія, фізіологія, еволюція нервової системи. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 184 с. 5. Задорожний К. Від мавпи до людини. Харків: Ранок, 2021. 96с. <p>Розміщення основної інформації з навчальної дисципліни передбачено на навчальній платформі <i>Moodle</i> http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1666</p>
Теми	<p>Тема 1. Вступ до сучасної теорії еволюції. Антиеволуційні погляди.</p> <p>Тема 2. Різноманіття еволюційних теорій.</p> <p>Тема 3. Еволюційна теорія Ч. Дарвіна, її виникнення і розвиток.</p> <p>Тема 4. Синтетична теорія еволюції.</p> <p>Тема 5. Мікроеволюція. Елементарні еволюційні фактори.</p> <p>Тема 6. Природний відбір.</p> <p>Тема 7. Біологічний вид. Видоутворення.</p> <p>Тема 8. Основні закономірності, напрямки та механізми макроеволюції.</p> <p>Тема 9. Еволюція онтогенезу, органів та функцій.</p> <p>Тема 10. Розвиток органічного світу Землі.</p>
Методичні поради для викладачів «Як навчати?»	<p>Опанування навчальної дисципліни відбувається в межах студентоцентрованого, компетентнісного, особистісно зорієнтованого, діяльнісного підходів. Лекції (проблемні, візуалізації, із застосуванням техніки зворотного зв'язку) проводяться у супроводі навчальних відеоматеріалів, презентацій PowerPoint; відбувається демонстрація теоретичного матеріалу; проводиться його обговорення, аналізуються професійні ситуації, дискусія. Практичні заняття передбачають проведення дискусій, бесід, ситуаційного аналізу, аналізу конкретних ситуацій. У рамках самостійної роботи використовуються репродуктивні та проблемно-пошукові, евристичні та дослідницькі методи навчання здобувачів відповідно до типу та складності завдання.</p>

<p>Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p>Для того, щоб успішно опанувати навчальну дисципліну необхідно бути активними під час обговорень теоретичних питань, тестувань, презентацій результатів самостійних робіт, практичних завдань, аналізу проблемних ситуацій, захисту практичних робіт.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Для успішного складання навчальної дисципліни здобувач повинен:</p> <p>1) Набрати достатню кількість балів відповідно до вимог поточного контролю:</p> <p>а) під час лекційних занять здобувач може отримати 0,5 бали за кожну лекцію. Оцінювання залежить від роботи здобувача на лекції. Загальна максимальна сума балів за лекції дорівнює 8 балам;</p> <p>б) під час практичної роботи здобувач може набрати бали в залежності від виду, складності завдань та якості їх виконання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – опитування або тестування оцінюється до 5 балів; – участь під час обговорення дискусійного питання, доповнення або суттєве запитання до доповідача оцінюється в 1 бал; – виконання практичної роботи оцінюється до 5 балів. <p>Загальна максимальна сума балів за практичні роботи – 40 балів.</p> <p>в) за результатами виконання завдань самостійної роботи здобувач може отримати до 4 балів за кожний тип роботи. Оцінювання залежить від якості виконаної роботи і рівня сформованості навчальної автономії здобувача. Загальна максимальна сума балів за самостійну роботу – 20 балів.</p> <p>З детальним розподілом балів за кожною окремою темою можна ознайомитись на освітній платформі Moodle за лінком: http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1666</p> <p>2) Формою підсумкового контролю є залік.</p> <p>Оцінювання результатів навчання у формі семестрового заліку проводиться по закінченні вивчення навчальної дисципліни, зазвичай, на останньому практичному занятті або у період до початку екзаменаційної сесії відповідно до графіка освітнього процесу.</p> <p>На останньому аудиторному занятті здобувачам вищої освіти відкрито (у присутності групи) оголошуються накопичені ними бали поточного оцінювання з навчальної дисципліни «Сучасні уявлення про еволюцію», отримані під час лекційних, практичних занять та за виконану самостійну роботу. Залік, як форма контролю, передбачає зарахування здобувачеві балів, накопичених за результатами поточного оцінювання з навчальної дисципліни (за наявності у здобувача не менше 60 балів за поточну роботу – без додаткового опитування) й не вимагає обов'язкової присутності здобувача вищої освіти.</p> <p>Здобувач має право (за бажанням) підвищити власний результат оцінювання в балах з навчальної дисципліни, де формою контролю є залік, шляхом виконання завдань самостійної роботи, але не пізніше ніж до початку екзаменаційної сесії.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів і</p>

	<p>ліквідації академічної заборгованості врегульовано «Положенням про контрольні заходи в ДВНЗ «ДДПУ» (https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf)</p> <p>Політика щодо відвідування занять: відсутність здобувача з неповажної причини під час перебігу заняття є неприпустимою. Якщо здобувач за певних обставин (лікарняний, академічна мобільність, відпустка тощо) пропустив заняття, він може виконати поточні контрольні заходи з іншою академічною групою або під час встановлених консультаційних годин за попередньою домовленістю з викладачем. На заняттях здобувачі можуть використовувати мобільні телефони або ноутбуки, але безпосередньо з навчальною метою – для вивчення дисципліни.</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності: індивідуальні завдання перевіряються на наявність плагіату методом експертної оцінки та за допомогою on-line сервісу Unicheck. Очікується, що кожний здобувач виконує завдання свідомо та самостійно й несе відповідальність за збереження, резервне копіювання виконаних завдань. Здобувач, у роботі якого було виявлено факт порушення академічної доброчесності, отримує за завдання 0 балів. З «Положенням про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у ДВНЗ “ДДПУ”» можна ознайомитись на лінком: https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf</p>
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>Унікальність та цінність навчальної дисципліни «Сучасні уявлення про еволюцію» полягає у формуванні у студентів чіткого уявлення про закономірності еволюційного процесу, основні події історії життя на Землі, місце теорії еволюції у системі сучасних біологічних дисциплін та застосування еволюційного підходу до вирішення конкретних наукових завдань. Це, в свою чергу, підвищить рівень сформованості професійної компетентності майбутніх учителів біології та основ здоров'я Нової української школи й надасть їм конкурентних переваг на ринку професійних послуг.</p>

Доцент кафедри ФТФВіБ _____ _____ І.В. Кушакова